

**„ALIQUIS”
AZ ISMERETLEN KÖLTŐ
1873-IK ÉVI
MAGYAR DALAINAK és KISEBB KÖLTEMÉNYEINEK
ELSŐ CYKLUSA.**

(Február hó 1-től márczius hó 11-ig.)

BUDAPEST, 1873.
TETTEY NÁNDOR ÉS TÁRSA

TARTALOM

A GYERMEKPÁR VILÁGA
HARAGSZIK A BABÁM, LELKEM...
SZERESS RÓZSÁM, ÖLELJ MEG HÁT..
KI FÉL TŐLED ANGYALLÉKEK?...
SZIVEM DOBOG...
MÚZSÁMHOZ
MOSOLYODBAN MÁS REJLIK ÁM!
AZT MONDOD, HOGY JOBB SZERETSZ TE ENGEMET...
LEÁNY, LEÁNY, MIT VÉTETTÉL?...
SZŐKE ASSZONY, VISSZA NE NÉZZ MERÉSEN...
BOR MELLETT KELL ÉNEKELNEM...
EGYÜTT LENNÜNK JAJ BE ÉDES...
NEM FÉLEK ÉN A VILÁGTÓL...
A KIS LEÁNY ELSŐ CSALÓDÁSA
TETSZIK NEKEM SZŐKE, BARNA...
SAJNÁLOM A LEGÉNYT, LEÁNYT...
A VALÓDI KÖLTŐ
EGYETLENEM, HA BETEG VAGY...
HA NEM LÁTOM ÉN A NAPOT.
ÉLŐ KÉP
TELJESEN ÉRETT SZÍVEKNEK
IRODALMUNK JÖVŐJE
A KÖLTŐHÖZ
A HALADÁS TÖRVÉNYE
SÁRI NÉNE, SÁRI NÉNE...
A SOK NAGY ÚR!
KETTÓS VALLOMÁS
A FELKELŐ NAP, MINT BÖLCSELŐ
A GENIUS ÖNTUDATA
KÖLTŐ BARÁTOMHOZ
AZ ÖNTUDATLAN ERŐ
HA ÉBREDEK, DALLAL KEZDEM...
AZ ÉLET
AZ IFJÚ HÁZASPÁR
JÁNOS BÁTYÁM, JÁNOS BÁTYÁM!
ARANYHAJÚ KIS LEÁNYA...

Motto:

„Dem göttlichen Streben
Im geistigen Leben,
Dem Hange zu dichten,
Dem Drange zum Lichten –
 Wie die Naturkraft,
 Volles zu schaffen
 Schönes zu machen,
 Kann nicht entgehen, –
Muss ich mich ergeben.

Der Geist ist im Kampfe
Mit meiner Vernunft!
Er muss zuletzt siegen,
Mich völlig entziehen
Der irdischen Leere
Trockner Misère.

Ich bin nur der Kampfplatz,
Ohne zu wissen
Woher die Macht fließt,
Was denn die Kraft ist,
Die in mir streitet,
Den Platz zubereitet.
Die mich begeistert
Und völlig bemeistert.”

„ALIQUIS”

*Mind való, mit most mesélek,
Bár a költő szól belőlem;
Az igazság kedves nekem,
S maradjon, a mig élek.*

A GYERMEKPÁR VILÁGA

Az édenlét virányiban
Enyelgve játszik
Fiúcska, lányka:
Az öntudatlan érzelem
Derült világban
Vidáman éldel.

Ligetben, otthon, mindenütt
Kedélyborútlan
Mulatnak, élnek;
Sőt száz szem vizsga létekor
Akár ölelve
Együtt vigadnak.

A nagy természet ékeit:
Madárt, fűszálat,
A fát s virágot,
Vagy bármi lényt csak eszmeként
Csupán örömben
Lesik le róla.

Egymás szemében élvezik
Az új s az édes,
A tiszta kéjet;
Mint földön élő angyalok
Hibátlan érzik
Javát a létnek.

A „lány” bizony nem tudja, hogy
„Fiú” a másik, –
Hisz angyalélet!
Viszont a férfigyermek is
Csak úgy csevegve
Utánad ejti.

De látja társa öltönyét
A lányka éber
Kíváncsisága;
Szintúgy a könnyű nőlepel
A kis lovagnak
Szemébe ötlík.

Az ép a tiszta gyermekész
Felejthetetlen
Korának álma:
Az élet képiben valót,
Gonoszt nem észlel,
Viszonyt nem ismer.

Csunnyának, szépnek érzetét
A fény varázsa
Beléje önti,
Mindenben újat, színt talál,
Kicsit, nagyobbbat, –
S mezét csodálja.

Arany korában élnek ők
Örök valónak, –
Mi tünde álom!
Mélabúsak ők csupán,
Ha néha sejtve
Jövőbe látnak.

Buda-Pest, 1873. január 28-án.

HARAGSZIK A BABÁM, LELKEM...

Haragszik a babám, lelkem,
Mert nem adtam csókot neki,
Mikor este haza jöttem,
Azt vártam, hogy ő ad nekem.

Elvártam, hogy megöleljen,
Nem tette, hát úgy kell neki,
Haragudjék, majd kibékül,
Haragjában meg nem vénül.

Gondoltam, hogy soká nem tart,
Ugyis tudtam, hogy mit akart: –
Alig szólt a kakas reggel,
Csókkal, ajkkal tetézt el.

Buda-Pest, 1873. február hó 1-én.

SZERESS RÓZSÁM, ÖLELJ MEG HÁT..

Szeress rózsám, ölelj meg hát,
Kövesd szived sugallatát!
Nem bánod meg, biztosítlak,
Szeretlek én, meg nem csallak.

Ha kedvesem szeret engem,
Mi az egész világ nekem!
Megszakad a gondok árja,
Forrón ölel éltem párja.

Megölelt a rózsám engem,
Hejja, huja, haj!
Nem busulok, nem fáj szivem,
Hejja, huja, haj!

Rajta fiúk, csak igyatok,
Hejja, huja, haj!
Én fizetek, vigadjatok!
Hejja, huja, haj!

Buda-Pest, 1873. február hó 1-én.

KI FÉL TŐLED ANGYALLÉLEK?...

Futok előled szép leány,
Tekinteted ki nem állom,
Ha rám nézesz, ha rám nevetsz,
Oda minden bátorságom.

Oly szelid, oly lágy az arcod,
Ki fél tőled angyallélek?!
Ördög lehet és szerelmes,
Azért futok, attól félek.

Buda-Pest, 1873. február hó 2-án.

SZIVEM DOBOG...

Szivem dobog,
Vérem forog,
Simulj hozzám
Édes rózsám!
Van most időd, megszerethetsz,
Nem lát anyád, megölelhetsz.

Szivem dobog,
Vérem forog,
Csókolj meg hát, nincs a ki lát,
Hadd felejtsem szivem baját,

Simulj hozzám
Édes rózsám!
Hadd pihenjek meg kebleden,
Búbánatunk öröm legyen.

Buda-Pest, 1873. február hó 2-án.

MÚZSÁMHOZ

Édes múzsám, mit kívánok én te tőled?
Halljad vágyam: „Hűen, szépen, dalolj kérlek,
Örülj, busulj, ömöljék a hang belőled,
Derülj, borulj, s a világnak nyelvét oldd meg!

Énekeld meg gyermekévek kis világát,
Ártatlan szív csendes édes álmát csengjed.
Folytasd dalod, s rózsás kornak add hű mását,
Szerelmes pár édes mézes dalát zengjed.

Dobogtasd a leánykeblet, hadd pihegjen,
Engedd látnom arcza fényét, lelke lényét,
Mint keserg, hisz tövis nélkül rózsza sincsen,
Értsem meg a szemérmes szüz szive mélyét.

Szólítsd fel a szép leventét, hogy előttem
Tárja fel hön vágyó keble minden zugát,
Játsza el a hős szerepjét hűn s merészen;
Hadd éreznem szenvedélye minden fokát.

Holdvilágos esték bűvös bájos fénye
Környezze a kétes félénk alakokat,
Titkos édes varázsdalod vonzó lénye
Csókálomba ringassa el ajkaikat.

Boldog párnak, menyasszonynak, vőlegénynek
Hárfahangos lány zenéjét hullámoztasd.
Csalódások, szenvedések vitézének
Vagy lányának szent énekkel búját oszlasd.

Mutasd be a férfi erényt, nemest, nagyot,
Az önzetlen asszony szívet s nőszemérmet,
Az érdemet s világhírű akaratot,
A hűséget, mint a legszebb családermet.

Aggszüzek és agglegények, öreg szülők,
Multban élők bánatát vagy szívnyugalmát
Szintúgy hallasd, mint a küzdelemben dülők,
Szerencsétlen öngyilkosok állapotát.

Engedd részben és egészben megismernem
A szentséget, mint egy külön lángész-nemet,
Világ felett álló szívet s fejet lelnem,
Adj lemondó akaratot, bölcs szellemet.

Vad szenvedélyt s önzés szülte erőszakot,
Durva tettet s gyötrelmeket közben hallass
Dúltni, fúltni, bömbölni, mint vad állatot, –
Gonosz csalót, irigy falót, gyóntass, vallasz.

Cselszövőt meg szőni fonni hadd lessem meg,
Mint hagyja el rókalyukát, mint kullogat,
Prédáját, hogy mint szedi rá, mint szepereg,
A gaz róka büntett után hogyan szalad.

Az életnek iskoláján végig kergess,
Tanuljam meg öröm s öröm minden fáját,
Ösztönt, vágyat, kételyt, reményt hűn zenéltess,
Gyűlölj, szeress, búgasd éltünk minden baját.

Versenyezzzen s végig játssza zenekarod
Földünk tarka színpadjának operáját,
Minden egyes szívhúr pengjen. – Fessen karod
Szemnek valót, eszményítve burkolatát.

Szenvedélyek összhangja vagy zürhangjából,
Hangoznak vagy dúlnak, fúlnak az érzelmek,
Kiríjjon az ész parancsa és szavából
Üdvözülve értsenek meg földi lények.

Buda-Pest, 1873. február hó 3-án.

MOSOLYODBAN MÁS REJLIK ÁM!

Hiába minden ál alak,
Hiába színlelsz szép leány,
Ez mind csak külső műsalak,
Mosolyodban más rejlik ám.

Szemedben ég a szív maga,
Ész vizével nem oltod el,
Kebled az érzelmek laka,
Puha melled mért dobog fel?!

Buda-Pest, 1873. február hó 3-án.

AZT MONDOD, HOGY JOBB SZERETSZ TE ENGEMET...

Azt mondod, hogy jobb szeretsz te engemet,
Mint én téged, én azt mondom, nem lehet;
Mert, ha víg vagy, szívem fejem úgy érzem?
Mintha benne frisset járna a vérem.

De ha bús vagy, édes babám, vagy mérges,
Fagy a vérem, lassút járni sem képes,
Nyomja szívem, befagy fejem, nem látok,
Éltem és a világ nekem csak átok.

Buda-Pest, 1873. február hó 5-én.

LEÁNY, LEÁNY, MIT VÉTETTÉL?...

Leány, leány, mit vétettél, –
Szereltem bajába estél?
Mért nem hallgattál anyádra szerényen,
Mért inkább legény szavára merészen.

De ugy-e nem tehetsz róla,
Hogy a szived megszólala;
Nem hiába fénylik a nap az égen,
Nem hiába tűz két szem a legényen.

Legény, legény, mit vétettél,
Bajodon mért könnyítettél?
Nem hiába nő a virág a réten,
Hiába csak csáb van a lány szemében.

Buda-Pest, 1873. február hó 5-én.

SZŐKE ASSZONY, VISSZA NE NÉZZ MERÉSZEN...

Szőke asszony vissza ne nézz merészen,
Gyöngysor fogad ne mutogasd oly szépen,
Hamis szemed ne csillogtasd, ne kísérts,
Ha megnézlek, olyan nagyon meg ne érts.

Elbolondítsz, örült leszek, megfoglak.
Akaratlan karjaimba szorítlak,
Nem állok jól, megcsókollak, megmeredsz,
Hűtlen leszesz a férjedhez, megszeretsz.

Buda-Pest, 1873. február hó 5-én.

BOR MELLETT KELL ÉNEKELNEM...

Bor mellett kell énekelnem,
Magyar dalra sírva zengnem,
Rajta czigány, csak keseregj,
Azután meg vígnak eredj!

Buda-Pest, 1873. február hó 5-én.

EGYÜTT LENNÜNK JAJ BE ÉDES...

Együtt lennünk jaj be édes,
Csókolnom a szüz ajkadat,
Ölelnem a derekadat.
Elválni nem vagyok képes.

De ha mégis el kell válnom,
Legalább a gondolatban
Öleld nyakam, csókold ajkam, –
Az lesz ám az édes álom.

Buda-Pest, 1873. február hó 6-án.

NEM FÉLEK ÉN A VILÁGTÓL...

Nem félek én a világtól,
Sem a magam árnyékától,
Igaz, jó és hű a lelkem,
Szeret engem a kedvesem.

De a fáktól is ijednék,
Messze földre el is mennék,
Ha megcsalnám a kedvesem,
Kergetne a gonosz lelkem.

Buda-Pest, 1873. február hó 6-án.

A KIS LEÁNY ELSŐ CSALÓDÁSA

I.

Szegény kis leányka,
Miért is ment ma bálba?
Hogy is tudta volna,
Ha szive nem szólna.
De a szive szóllott,
Nagyon is dobogott,
Tánczra állt a lába,
Úzte szive vágya.
Vágyott biz ő nagyon,
Lenni a tánczpadon,
Mert nem is álmodta,
Hogy kánpadon lesz ma.
Tánczolni volt kedve,
Végig járta rendre,
Mással nem törődött
És nagyokat szökött,
Csak hű vágya tárgya
Eljöjjön a bálba,
Legyen ma is párja,
A többit mit bánja.

II.

Eltelik egy óra,
Tűnődik a kis lány,
Nem hallgat táncszóra,
Más hangokat kíván.
Nyugtalanul várja
Szive választottját,
Szeme körüljárja
A bálozók sorát.

III.

Keble szorul, már alig lát,
A tánczosok jönnek, mennek,
Felkérlik, s ő kosarat ad,
Egyen kívül nem kellene.
De az az egy, mért nincs itt ma,
Ez az, a mi lelkét bántja;
Kétely marja, „nem-e beteg!”
Mi több, „hát ha még sem szeret!”
Mindent gondol, csak egyet nem,
Hogy lovagja akarhatja:
„Bár szeretlek, ne láss engem,
Felejts el, ezt főm akarja;
Okát neked nem mondhatom,
Kerülendő az alkalom”.
Aggódik ő, sokat szenved,
Feje minden bűnnek enged,
S nem hallja, hogy miként pereg
Körülte az udvarsereg.
Anyja látja, mint tűnődik,
Hogy a lánya nem törődik
Már a bállal, rá sem figyel,
Udvarlóra nem is ügyel.
Szerencsére jó anyja volt,
S így a lány nem maradt tetszholt;
Különben ki tudja, meddig
Állta volna meg a magyart,
Valjon lett-e volna még vig,
Bizony sírni inkább akart.
„Édes lányom, mi bánt téged,
Csak nem a szűk czipőd éget?”
Szól az anya, „vagy talán más,
Roszul esik a bálozás?”
Szereti a lány az anyját,
Ébred a jó gyermek szive,
S hogy oszlassa anyja bűját,
Rövid a lány felelete.

Nem hiába húznak csárdást
A szegény lány sírva vigad. –
Adjon az ég rája áldást,
Mire a regg újra virad!

Buda-Pest, 1873. február hó 9-én.

TETSIK NEKEM SZŐKE, BARNA...

Tetszik nekem szőke, barna,
Vagy az igaz magyar fajta,
Tetszik nekem asszony, leány,
Csak ne legyen benne hiány.

Ha szép teste, szép a lelke,
Lehet akkor bár fekete,
Szeretem én, csak szeressen
S ne akarja, hogy elvegyem.

Ha még hozzá van sok esze,
És a mi fő, nemes szive,
Szerelmes is tudnék lenni,
Kész lennék mindjárt elvenni.

Buda-Pest, 1873. február hó 10-én.

SAJNÁLOM A LEGÉNYT, LEÁNYT...

Sajnálom a legényt, leányt,
Hogyha nincsen szeretője,
Nem tudja, hogy mi az élet,
Csak úgy kacsingat feléje.

Fisziv, lánysziv akkor boldog,
Csak úgy képez egy egészet,
Ha egymásért s együtt dobog,
Igy akarja a természet.

Buda-Pest, 1873. február hó 13-án.

A VALÓDI KÖLTŐ

Sziből kell, hogy jöjjön mind oly gondolat,
Mely „valónak” bélyegét viselje;
Könyvből, mástól eltanulnod nem lehet,
Mi az élet lénye és velője.

Szívből kell, hogy jöjjön minden eszmekép,
Mely örök törvényeket mutasson;
Kell, hogy alkotó erő legyen fejed,
Mely művével a valóra hasson.

Szívünk dobbanása lényegében az,
Mi anyag s alaknak képezője;
Testünk alkotását, élte rendszerét
Alapelvre szabta őserője.

A valódi költő kell, hogy ily erőt,
Mi anyag s alaknak képezője,
Kölcsön kapjon; s nála fej alatt legyen
Valamennyi szívnek összesége.

Buda-Pest, 1873. február hó 14-én.

EGYETLENEM, HA BETEG VAGY...

Egyetlenem, ha beteg vagy,
Olyan kínos az életem,
Csak azt érzem, mi téged bánt,
Egyéb akkor nem bánt engem.

És ha lenne még oly bajom,
Oly nagy, mint a szeretetem
Nem lehetne, nem bántana,
Úgy elnyomná a félelmem.

Úgy szeretlek, úgy féltelek,
Azt sem tudom, hol a fejem,
Nincs kívüled egyéb bajom,
Olyan drága vagy te nekem.

Buda-Pest, 1873. február hó 17-én.

HA NEM LÁTOM ÉN A NAPOT.

Ha nem látom én a napot,
Elborulok, ellankadok,
De ha fényes, tiszta az ég,
Szememben az ész lángja ég.

Ha szomorú a kedvesem,
Oda akkor minden kedvem,
De ha derült szép orcája,
Igen vígan nézek rája.

Buda-Pest, 1873. február hó 18-án.

ÉLŐ KÉP

Szépen süt a napsugár,
Kinyílt a rózsák már,
Fütyürész a kis madár,
Vígán fut a patakár,
Turbékol a gerlepár
S a leányka csókra vár.

Buda-Pest, 1873. február hó 18-án.

TELJESEN ÉRETT SZÍVEKNEK

I.

Érzed-e angyalom,
Mi az, mi szivedet
Oly nagyon epeszi?
Érzed te, jól tudom,
Mi bántja lényedet,
Látom az arczodon:
Vágy az, mi téged mar, lángoló szerelem.
Mily erős, mily heves,
Forrón ég, érezem,
Süti az arczomat,
Áthat a mellemen;
Érzem hő vágyadat,
Emésztő lángodat,
És nem gyújt, óh szívem, mért hagy oly hidegen?!
Mert szívem már egyszer
Izzó volt s kialudt...
Lángja őt megcsalá,
Csak benne támadott,
Ál láng volt, kívülről
Szívélényt nem kapott,
Sőt mi több, zuhannyal olták el lángomat...
Csalódás! mi vagy más?...
Jéghideg vízzuhany.
A lángnak elég volt,
De szívem, – már ugyan
Többé ozt nem lángolt –
Izzott még, elzártan...
Míg végre kínjában egészen kiégett
S kialudt láva lett.
De maradt benne sok
Fagyasztó sajnálat...
Szegény lány! csak erre
Hat lángod s hő vágyad

Nyomasztó szánalmat,
Fájdalmat gerjeszt csak félig holt szívemben.

II.

Lángolón szeretsz te,
Ez az, mi szívedet
Emésztí, jól tudom...
Kínozza lényedet
A gyötrő fájdalom
S ehhez még kételyed.
Szegény, te nem szólhatsz, én néma szív vagyok,
Szólni nem szólhatok,
Bár nagyon szenvedek.
Szeretlek, de hogyan!?
Akarnom nem lehet
Oszlatni kételyed;
Ez neked vízzuhany
Lenne csak jó leány! fojtaná szívedet... És így ha
Szenvedsz is, ne halj meg!
Lángod majd kialszik,
De szíved ki nem ég,
Új lángra kap ismét;
Az majd tán igaz lesz,
Boldoggá s nővé tesz...
Én meg csak, így tovább hallgatok s szenvedek.

Buda-Pest, 1873. február hó 20-án.

IRODALMUNK JÖVŐJE

Életedben a jövőnek nemcsak hinnie kell majd
Nemzeti nyelv, magyar ajk, szebb hivatásod van!
Mert a Nyugat haladása körében fényleni látand,
Mint a Kelet napját; néz a világ te reád:
Lesznek csillagaid, hol nem pusztíthat enyészet,
Szellemi életben halhatlan műveid.

Buda-Pest, 1873. február hó 21-én.

A KÖLTŐHÖZ

Gondolatid mindig mulatozva járnak,
Az egyik virágról a másikra szálnak,
Mint a méh ebből is, abból is szipálnak
S mézet a virágból szorgosan csinálnak.

Nagy kert a te kerted, benne sok virág van,
Nem kell, hogy a méhek idegen határban
Vagy a más világon járjanak, keljenek,
Van itt mit gyűjteni, csak méhek legyenek.

Csak legyen elég méh: gondolat fejedben,
Az élet kert neked, azzá lesz eszedben;
Telve sok jó meg rossz illatú virággal.
Méz a nemz a költő az anyagvilággal.

Valamint a méhek ösztönből csinálnak
Sejtekben, alakban méz a világnak,
Számtalan a költő is ihletből s formában
Teremt édes jó eszméit agyában.

Buda-Pest, 1873. február hó 21-én.

A HALADÁS TÖRVÉNYE

Látok a városban sok szegény bolondot,
Nagy urat, kis urat, – a tőzsdén sok rongyot
Hangyaként bizsegni, sűrögni, forogni,
Az állam javáért vak önzőn mozogni.

Józanul ugyancsak senki úgy nem szalad,
Pénz után csak tőzsér örül, más elmarad;
Végre is mindennek megvolna határa,
Hogyha a búzának nem nőne az ára.

Furcsa e jelenség s minden e világon,
Bánja is a tőzsér, mért nyer a jószágon,
Csak nyerjen, ez vágya, öntudatlansága,
Mert ha már százezres, még nagyobb étvágya.

Igy van ez megírva a világ könyvében,
Járják a bolondot, nem tudják miképen...
Tudja az Isten, hogy ökröt meg szamarat
Mért terem s oly fura pénzgyűjtő bogarat.

Buda-Pest, 1873. február hó 23-án.

SÁRI NÉNE, SÁRI NÉNE...

Sári néne, Sári néne,
Asszony nekem nagyon kéne,
Nincsen földem, nincsen házam,
Erre arra vóna vágyam.

Tudja keemed, mi a bajom,
Szegény vagyok nincs angyalom.
Isten áldja meg keemedet,
Ha szerezne nekem egyet.

Buda-Pest, 1873. február hó 24-én.

A SOK NAGY ÚR!

1.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Betyárnak hínak ám, ki szembe száll bátran.
Nekem az Úr Isten maga sem parancsol,
Szabad az én lovam, szanaszét csatangol.

2.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nincs nálam erősebb legény a csárdában,
Ihatom annyi bort, mennyi csak belém fér,
Az Isten haragja engemet el nem ér.

3.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nincs bizony, tudom hogy mit bír a két vállam,
Hallja kend, úgy nézzen az én két szemembe,
Nincs kit a két karom földre ne teremtné.

4.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Van nekem sok földem, négy lovam, szép házam,
Senkinek sincsen a faluban szebb lánya,
Nyalka a fiam is, úgy néznek utána.

5.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Úr volt az apám is, címeres a hátam,
Van olyan birtokom, szilvafás udvarom,
Ritkítja a párját, s benne a sok barom.

6.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nincs nekem, nem is volt, soh' sem volt más vágyam,
Csak édes pélpám te, jó kedvem el ne hagyj,
Miska te ne izélj, a hol vagy, ott maradj!

7.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Volt az én ősömnek híre hajdanában,
Hét vára, serege, tízezer jobbágya,
Híres dédanyámnak aranyos szép ágya.

8.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nálamnál nagyobbat még eddig nem láttam,
Eszem én egész nap, mindig van étvágyam,
Nem bánt az unalom, mindig van jó álmam.

9.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Úrbéri váltságdíjt fizetett az állam,
Százezer forintot elvertem, kártyáztam,
Adós is maradtam, de azért nem bántam.

10.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nem sokat tanultam, de megnőtt szakállam,
Jogász is vagyok már, élek a világba,
Minek is mennék én az előadásra.

11.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Szolgabíró vagyok, hajdu megy utánam,
Jussot csak én mondok, a törvény malasztja,
Megbecsüld magadat ebadta parasztja.

12.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Bizony a megyében mind szalad utánam,
Főispán vagyok én, az volt az apám is,
Grófleány az én nőm, az volt az anyám is.

13.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Én grófnak születtem, régi a családam,
Van sok szép jószágom, paripám, inasom,
Elöttem mind hajlong, ha magam mutatom.

14.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Könnyű az én fejem, fenhordom az állam,
A váczai utczában nagy hetykén sétálok,
Gavallér ruhában... megnéznak a lányok.

15.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nyárspolgár a nevem, van Pesten négy házam,
Nagy dáma a nőm is, úszunk a fényárban,
Habár Pest utczáin sok piszok s nagy sár van.

16.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Tanácsos vagyok én, rám szorul az állam,
„Nagyságos, méltóságos” a nevem halljátok!
Rangomat hallani mindig kész, itt állok!

17.

Van-e az országban nagyobb úr én nálam?!
Van biz a miniszter; egy volna még vágyam:
Törvényt már hozhatok, de még nem kormányzok,
Krízist, ha csinállok, vörös székbe szálllok.

18.

Van-e az országban nagyobb úr én nálam?!
Nálamnál nagyobb csak felséges királyom;
Excellenciás úr, sok rendnek lovagja,
A sok cím érdemdús mellem betakarja.

19.

Van-e a világon nagyobb úr én nálam?!
Nélkülem megbukik, csődöt mond az állam,
„Je suis le banquier” R.....d és W.....r,
Der Baron, pénzkirály, grösste Börsianer.

20. s. a. t.

„Van-e a világon nagyobb úr én nálam”?!
Nálunk sok nagy ember így dúdol magában.
Számptalan példája van még e fajunknak,
De ebből elég volt, félek, hogy megunnak.

Ejnye no! mennyi sok nagyobb úr van nálam,
A szabad munkás is szabadabb én nálam,
Országos gondjaim, udvarom bajai,
Oly rabbá tesznek, mint a népem nagyjai.

Mégis csak sok nagy úr van szegény hazánkban,
Nincs annyi felfujó élesztő a fánkban;
Nagyonis úrhatnám még ez a magyar faj,
Majd ha ez másként lesz, kevesebb lesz a baj.

Buda-Pest, 1873, február hó 24-én.

KETTŐS VALLOMÁS

Szép kerti nyugágyon pihenni láttalak
Lombos fák árnyában, gyönyörű hölgyalak!
Figyelve néztelek, aludni látszottál,
Arczodon mosoly volt, édeset álmodál.
Sétámat szakítám, remegve megálltam,
Kebledet csendesesen pihegve találtam...
Megállt a vér bennem, oly bájos szép valál,
Pillanat műve, mely szavakra nem talál.
Gonoszat gondoltam, tolvaj lett belőlem,
A virág, az erény mind eltűnt előlem.
Szerelmes rég valék, csókolni vágytalak,
Mindig, ha láttalak, csábító hölgyalak.

Itt volt az alkalom, nem sokat tünődtem,
Örömöm hevében pár újjal megnőttem,
Lábújjra vergődve, elfojtott lélekkel,
Valódi tolvajként, kiszabott léptekkel
Kémleltem a tájat, nincs-e, ki rajt kaphat,
Mit vétek, mint megyek meglopni ajkadat.
S látva, hogy kívülünk nincs ember a kertben,
Folytattam utamat lassacskán, szép csendben.
Rezzent a falevél, rezzentem magam is,
Ijesztett minden nesz, ijesztett a hamis
Kis madár, ha repült s zörgött a bokorban,
Mig végre melletted valék a fasorban.
Ekkor mit érezék, meggyónnom nem lehet,
Látva szép fejedet, szíva hő lehedet...
Villanytól találtan, meredten néztelek,
Kis híja volt csak, hogy meg nem öleltelek;
Ettől csak érényem mentett meg tégedet,
Mert félni, nem féltem, láttam a kebledet.
Érényem győztekor futólag, percznyire
Az is jött eszembe „mért jöttél hát ide”?:
Lopva megcsókolni szép alvó tündéred,
Kegyetlen bűnös te, hátha ő felébred!”
Aludtál, álmodál, nem volt mit haboznom,
Szűz arcú leány te, miattad aggódnom.
Oly szépen mosolyga rám alvó kis fejed,
Szép tiltott gyümölcsöd: piczi szád, húnyt szemed,
Hogy meg nem állhattam s mivel már ott voltam,
Ajkadat hirtelen szendén megcsókoltam.
Bezzeg, hogy azután tolvajként szaladtam,
Vissza se néztem én, szégyeltem ám magam.
Szánom és bánom én, gyónom a hévemet.
Egyebet nem loptam, bocsásd meg vétkeket.

Buda-Pest, 1873. február hó 27-én.

A FELKELŐ NAP, MINT BÖLCSELŐ

Felkel a nap éji álmából,
Fél lába már kün az ágyából,
Ásítva végig néz a tájon:
„Minden a régiben, úgy látom”.

Hiába nap bácsi tapasztalt vén ember,
Látja, hogy nem nő a földünkön új kender,
Az asszony ma is csak felteszi a kontyot,
A csuka ma is csak elnyeli a pontyot.

*S a többi, így tovább végig megy az egész fűtekén,
A nélkül, hogy bizony újat megláthatna kerekén.*

Buda-Pest, 1873. február hó 27-én.

A GENIUS ÖNTUDATA

Nem mások könyvéből tanultam, mit tudok,
Az élet könyvében olvastam s olvasok,
Mert ha nem így volna, mi újat mondhatna,
Lelkem túlvilágról mi újat hozhatna;
Sem Góthe, sem Shakespeare nem kell, hogy tanítson,
Bennök is az volt meg, mi embert javítson.
Ős forrás, a melyből én ép úgy merítek,
Rajtam ti kész formák nem sokat segíttek.
Bennem van Góthe, Shakespeare, Krisztus meg Dante,
Agyam oly mélyen lát, nem tudom nem Kant-e?
Mystikus a lényem, Plato is van bennem,
Bölcs ember, próféta, költő, szent szellemem,
Még eddig egyiket sem volt oly sok időm
Olvadni, ismerni, annyi volt önerőm;
Mystice tudom, hogy művek mit tartalmaz,
Tudatom s erőm oly rendkívül nagy halmaz;
Különben, hogy tudnám jövőmet és nektek
Hogy mernék ígérni új tükröt emberek.

Buda-Pest, 1873. február hó 28-án.

KÖLTŐ BARÁTOMHOZ

Isteni végzetből hozzám kapcsoltalak,
Barátom, gyermekem, hűen ápoltalak;
Ma tudom mi végre jöttél az utamba;
Jer fiam, ölelj meg s figyelj a szavamra!:
Tudatlan s gyermekded kis fiú valál csak,
Mint a nád hajtható, de illő barátinak,
Midőn a pajtáság közben felismertem
Benned a jót s nemest, szellemi gyermekem!
Jusson csak eszedbe, a jóról és szépről
Hogy mennyit mondtam el a lelkem mélyéből,
Hogy mennyit beszéltem szívről és eszmékről,
Az észről s törvényről; szellemi szép létről
Milyen volt fogalmam; kívántam, hogy te is
Megértсед eszméim; akartam neked is

Örömet szerezni szellemi játékkal,
Komollyal s igazzal, a tudás fájával
Mindabból, jól tudom, sokat csak magamnak
Mondtam el, még akkor nem írván, agyamnak
Reád volt szüksége, hogy magán könnyítsen,
Szívem meg sok baján némikép segítsen.
De lelkes jó szívem, barátot mely kívánt
S fejem, mely kereste benned a tanítványt,
Mindkettő kettősen elérte jutalmát:
Téged nyert s növelte lángérem hatalmát.
Igy lettél szellemi fiam és barátom,
S az maradsz örökké, tudom én, jól látom.
Benned volt termőföld, csak jó mag hiányzott;
Elvetém s ápolám, kikelt már, rég látszott;
Lassan nőtt, de megnőtt, érett már kalászkod;
Láss hozzá, arasd le, kívánja barátod!
Van benned képzelet, száznak sincs oly fényes;
Kitartás, szorgalom, több, mint tán szükséges;
Szived oly jó s nemes, mindig oly kedélyes;
Erőd van, különben nem volnál erényes.
Én téged teljesen ismerlek s értelek,
Csak ne légy kislelkű, kérlek és kértelek,
Dolgozzál s hazánknak csépekd ki buzádat,
Nagy költő légy fiam, s ismerd el atyádat!

Buda-Pest, 1873. február hó 29-én.

AZ ÖNTUDATLAN ERŐ

A lelkünk titkos
Rúgerője
Meggzólamlik,
Tenni kerget,
Meggzünik az
Ész parancsa,
Nincs hatalma,
Ellenálló
Akarata.

Igy tűnik le
Éltünk legszebb,
Legtökélyesb,
Boldog része:
Élvezésünk;
S így mulnak el
Szenvedésink,
Hogyha sorsunk
Tűrni késztet.

Még a bölcs is
Túdos állat,
Oda minden
Bölcsessége
És erénye,
Ha túlerősen
Megszólamlik,
Tenni hajtja
Titkos lénye.

Buda-Pest, 1873. márczius hó 2-án.

HA ÉBREDEK, DALLAL KEZDEM...

Ha ébredek, dallal kezdem,
Dallal végzem, ha lefekszem,
Majd egész nap énekelek,
Örömet csak dalban lelek.

Igy tart ez már néhány hete,
Megszállt múzsám lehellete,
A szerelme nyugtot nem hágy,
Bár fejem már aludni vágy.

De már édes múzsám lelkem,
Mára bizony elég legyen,
Sok, a mi sok, gondold meg csak...
Ember vagyok s nem égi bak.

Buda-Pest, 1873. esti 11 óra tájban.

(Folyt. köv.)

Elég, elég, mondom elég,
Nos, egy csókot akarsz te még?
Nesze hát a legutolsó,
De ne legyen falra borsó.

Enyelegni akarnál még?!
Látom, szemed hő lánggal ég,
Könnyű neked, nem vagy álmos,
De a fejem nem oly táltos.

Kérlek légy hát mértékletes,
Lehetsz azért hű szerelmes,
Holnap megint újból kezdjük,
S így kedvünket tovább leljük.

Azért te ne haragudjál,
Valahogy el ne aludjál,
Csak az éjjel hagyd pihenni,
Az alvásnak meg kell lenni.

„Czup, czup, czup, czup”, négy is volt már
S milyen édes! Csak az a kár,
Hogy kivered szerelemből
Jó álmomat a fejemből.

Ezer nyolczszáz hetven három,
Pest márczius hónapjában.
Hanyadikán? Nem tudjakor,
Éji tizenkét órakor.

AZ ÉLET

Percz percz után repül, nap nap után szalad,
Év év után mulik, világ te meg nem állsz,
Ember t’ ember maradsz, s azért ujat kívánsz,
Eszmét kergetsz csupán, való alig halad!

Buda-Pest, 1873. márczius hó 7-én.

AZ IFJÚ HÁZASPÁR*

Édes kedves, szép fiacskám, egyetlenem,
Hogy aludtál, nem fáj fejed, nincsen bajod?
Adj hát csókot jó anyádnak, kincsem, lelkem!
Papa nézd csak, milyen nagy már szép magzatod.

Édes férjem nézz szemembe, csókolj meg hát!
Hiszen nekem köszönheted szép gyermeked...
De mit mondok! jer gyermekem, örööm te,
Atyád fia, hasonmása, jer, ölelj meg!

Ejnye gyöngyöm, nézd csak szegény jó atyádat,
Hogy dolgozik, értünk fiam, hogyan fárad,
Ránk sem ügyel, meg sem hallgat, oly szorgalmas,
Pedig szegény az estére alig várhat.

Ejnye maga csunya fiú, hát már megint
Összetörte a játékát, maga pajkos!...
Lásd gyermekem vigyázz kissé, tanuld fiam,
S ügyelj jobban a holmidra te kis markos!

* Önmagában is kerek egésznek képző töredék,
(Ellenmondás, de ezúttal mégsem az,) s így hát elég.

Édes papa, Isten hozott, éhes vagy már?
Kész az ebéd, tálaltatok. Panni levest!
Csókold meg a fiadat is, ne csak engem,
Jó gyermek volt, megérdemli, hogy ma szeresd.

Szegény papa, már megint hogy kifáradtál,
Fáradtságtól nem ízlik az ebéd neked.
De minek is töröd magad oly annyira!
Az a csunya ellenfeled még sem enged?

Kedves férjem, én ezt tovább ki nem állom,
Mindig mondom, kíméld magad édes Jani!
Jaj Istenem! Boldog volnék, csak ne látnám,
Hogy te értünk megbetegszel, h'sz nem kell annyi.

Ne félj semmit édes lelkem, légy már okos,
Erős vagyok, a dolognak meg kell lenni,
Bízzál, remélj! A jó Isten megsegít majd,
Meggazdagszunk, s vénségünkre lesz mit enni.

Lásd angyalom, e szerelmes magzatunkért,
De egyúttal önmagunknak érdekében,
Kell ma kissé fáradoznunk, nélkülöznünk,
Lesz majd idő, hogy mulatunk mindenképen.

Gondold meg csak, no de azért el ne pirulj,
Kis családunk maholnap még nagyobb lehet,
Lesz örömünk, de gondunk is szaporodik,
Pár forinton ma az ember mit is vehet.

Ne törd magad én miattam jó angyalom,
Ne kívánd a lehetetlent s légy türelmes,
Már a nappalt a munkának kell szentelnem,
Este annál inkább vagyok hű szerelmes.

Igy folyik le napról napra, óról óra
Az ifjú pár délelőttje délutánja,
Szeretetben, munka, öröm, gond s remény közt;
S hogy az estét férj s feleség alig várja.

Este aztán összeülnek, szerelmesek,
Ölelkeznek, csókolódnak, játszadoznak,
Gyermeükkel meg egymással enyelegve
Beszélgetnek, mesélgetnek s vigadoznak.

Néha néha a jövő is szóra kerül,
A jó szülők kertet, házat tervezgetnek,
Mire megnő a kis Pista, lesz paripa!
Hogy remélnek, már előre örvendenek.

Buda-Pest, 1873. márczius hó 9-én.

JÁNOS BÁTYÁM, JÁNOS BÁTYÁM!

János bátyám, János bátyám,
Belém bujt a gonosz sátán,
Nincs nappalom, nincs éjjelem,
Nem hágy nyugtot a gyötrelmem.

Tudja meg hát, mi bánt engem,
Mi gyötri a szívem, lelkem:
A kend fia mást szeret ám
Pedig nem is szép az a lány.

Buda-Pest, 1873. márczius hó 9-én.

ARANYHAJÚ KIS LEÁNYA...

Aranyhajú kis leánya,
Hogyan fénylik szeme lángja,
Hogy kigyulladt az orczája,
A kedvesét hogyan várja!

Pedig szegény jó angyalom,
Csalatkozik maga nagyon,
Az a suhancz csak szélmalom,
Másutt van ma lakodalom.

Buda-Pest, 1873. márczius hó 11-én.